

BESZÁMOLÓ

A kézirat, amelynek megírására vállalkoztam egy évvel ezelőtt, Sigmond István életművét hivatott kisonográfia formájában összegezni, a kezdetektől napjainkig. Mivel a vállalt feladat egy, már részfejezeteiben elkészült munka részét képezte, az elkészítendő fejezeteket egy tágabb koncepcióhoz igazítottam: jelesül a Sigmond István-életműre vonatkozó résztanulmányokat úgy kerekítettem egésszé, hogy egyrészt a Sigmond-életmű eddig nem érintett vetületeit tárgyaltam egy nagyobb lélegzetű tanulmányban (Sigmond István kisprózáját, novellisztikáját), másrészt terveim szerint a kötetben eddig még meg nem jelent írásait vizsgáltam volna (itt a *Helikon* hasábjain megjelenő *Molekulák*-sorozat darabjaira gondoltam). 2012 végén azonban a Felső-Magyarország Kiadónál megjelentek kötetben Sigmond fentebb említett Molekulái, *Isten is gyónni szeretne valakinek* címmel, így ezeket már mint kötetbe szervezett rövid prózai írásokat sikerült a tanulmány egészben tárgyalnom.

A Sigmond-életműre vonatkozó elmúlt évbeli munkálkodás ugyanakkor a pályázati célkitűzésen túlmenően is gyümölcsözőnek bizonyult, a budapesti székhelyű MMA felkérésére kiegészítettem a már említett Sigmond-bibliográfiát, valamint elkészítettem az MMA számára Sigmond István irodalmi szócikkét is.

Kiindulópontom a tanulmányban az volt, hogy az erdélyi abszurdnak a sigmondi szövegvilágban kibontakozó vetületei, a szerzőnek az abszurd iránti fogékonysága, illetve a könyveiben egyre nagyobb teret kapó, egyre hangsúlyosabban körvonalazódó szenvedés- és megváltástörténet a tradicionális erdélyi regénystruktúra felbomlását kezdi meg a hatalomról való beszéd formájában. Ez a fajta beszédmód vezet el ugyanis a szerző utolsó regényében, az *Angyalfalvában* oda, hogy az erősen metaforikus, a pusztulásregény műfaji sajátosságait magán viselő prózapoétikai eljárás során a szövegvilág felszámolja önmagát, hiszen a koherens értelmezést teszi kockára, másrészt szükségszerűvé teszi a váltást az írói életpályán (s talán ezt a váltást jelzi, hogy 2009 óta Sigmond csak rövid prózával jelentkezik az irodalmi életben).

Az elmúlt egy év munkájának azonban számomra igazán nagy hozadéka, hogy sikerült összeállítani egy többé-kevésbé teljes, 1967-tel induló Sigmond-bibliográfiát, amelybe nemcsak a szerző kötetei, folyóirat-publikációi kerültek be, hanem a Sigmondról szóló kritikák, recenziók is, kiegészítve a szerző színpadi munkásságával, rövid prózai, valamint drámaírói terméséből készült színpadi és filmes feldolgozásokkal is. Sem a Sigmond-életműnek, sem a nemzedéktársaik munkásságának, egy-két kivételtől eltekintve, ilyen jellegű összegzése még nem készült el tudtommal, holott egyre nagyobb szükség lenne rá; néhány felkutatott adattal ugyanakkor sikerült magát a szerzőt is meglepnem.

A vállalt feladatok közül, sikerült elkészíteni egy nagyobb lélegzetű Sigmond-életútinterjút is (jelenlegi munkacíme: *A hit árnyékában élek*), amely terveim szerint szintén helyet kap a kismonográfiában. A feltehetően júniusban, a *Székelyföld* folyóiratban első ízben megjelenő interjúban a nagybeteg Sigmond Istvánnal a családtörténeti kitekintés mellett cenzúráról, színházművészetről, „mesterekről”, abszurdokról beszélgettem, bízva benne, hogy kérdéseim, no meg a feleletül kapott válaszok segítenek megmagyarázni és megérteni néhány, a tanulmány sorozatban nyitva hagyott kérdést, problémát.

Reményeim szerint e hármas szerkezetű monografikus összegzés révén sikerült Sigmond István pályáját kellőképpen körüljárnom, s a *Helikon*, illetve a *Székelyföld* hasábjain kívül hamarosan könyvformában is megjelenhet a Sigmond István majd' ötvenéves munkásságát taglaló monográfia.